

DAVACI VE YÜRÜTMENİN

DURDURULMASINI STEYEN : [Adına]
E itim ve Bilim Gücü Dayanır ma Sendikası

VEKİL : Av

DAVALI : Milli E itim Bakanlı ı

VEKİL : Av .

STEMİN KONUSU : Rehber ö retmen olan, aynı zamanda belletici olarak görev yapan davacı tarafından;

1- Belletici görevi kar ılı nda kendisine de kadın ö retmenlerle aynı hizmet puanının verilmesi talepli ba vurununun reddine dair Milli E itim Bakanlı ı Personel Genel Müdürlü ünün 18/03/2024 günlü, 99045617 sayılı i leminin,

2- Bu i lemin dayana ı olan 17/04/2015 günlü, 29329 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî E itim Bakanlı ı Ö retmen Atama ve Yer De i tirme Yönetmeli i'nin, 19/06/2020 günlü, 31160 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ile de i ik "Hizmet puanları" ba lıklı 40. maddesinin 4. fıkrasının iptali ve yürütmenin durdurulması istenilmektedir.

DAVACININ DD ALARI : 01/09/2020 tarihinden itibaren Anadolu Lisesinde rehber ö retmen olarak görev yaptı ı, 01/01/2022 tarihinden itibaren de her ay belleticilik nöbeti tuttu u ancak, dava konusu düzenleme nedeniyle kendisine belletici olarak görev yaptı ı her ay için 1 puan verilmekte iken kadın ö retmenler için 2 puan verilmesinin e itlik ilkesine aykırı oldu u, kendisine de kadın ö retmenler ile aynı puanın verilmesi talebiyle yaptı ı ba vurunun Milli E itim Bakanlı ı Personel Genel Müdürlü ü tarafından reddedilmesine ili kin i lemin ve dayana ı olan düzenlemenin cinsiyet ayrımcılı ına yol açtı ı, Anayasa'nın 10. maddesinde belirtilen e itlik ilkesine aykırı oldu u ileri sürülmektedir.

DAVALININ SAVUNMASI : Dava konusu düzenlemede üst hukuk normlarına aykırılık bulunmadı ı, bu düzenlemeye dayanılarak tesis edilen i lemin ise hukuka uygun oldu u savunulmaktadır.

DANI TAY TETKİK HÂKİMİ :

DÜ ÜNCES : Yürütmenin durdurulması isteminin kabulü gerekti i dü ünülmektedir.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Danı tay ikinci Dairesince, davalı idarenin birinci savunmasının alınmasından veya yasal cevap verme süresinin geçmesinden sonra incelenmesine karar verilen yürütmenin durdurulması istemi, savunmanın geldi i görülmekle yeniden incelendi, gere i görü üldü:

NCELEME VE GEREKÇE:

LG L MEVZUAT :

Avrupa nsan Hakları Sözleşmesi'nin "Ayrımcılık yasa ı" ba lıklı 14. maddesinde; "Bu Sözleşme'de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya di er kanaatler, ulusal veya toplumsal köken, ulusal bir azınlı a aidiyet, servet, do um ba ta olmak üzere herhangi ba ka bir duruma dayalı hiçbir ayrımcılık gözetilmeksizin sa lanmalıdır." hükmü bulunmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Kanun önünde e itlik" ba lıklı 10. maddesinde, "Herkes, dil, ırk, renk, **cinsiyet**, siyasi dü ünçe, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle **ayırım gözetilmeksizin kanun önünde e ittir.**

(Ek fıkra: 7/5/2004-5170/1 md.) **Kadınlar ve erkekler e it haklara sahiptir.** Devlet, bu e itli in ya ama geçmesini sa lamakla yükümlüdür. (Ek cümle: 7/5/2010-5982/1 md.) **Bu maksatla alınacak tedbirler e itlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.**

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/1 md.) Çocuklar, ya lılar, özürllüer, harp ve vazife ehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler e itlik ilkesine aykırı sayılmaz.

Hiçbir ki iye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün i lemlerinde kanun önünde e itlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar." hükmüne,

"Çalı ma artları ve dinlenme hakkı" ba lıklı 50. maddesinde, "Kimse, ya ına, cinsiyetine ve gücüne uymayan i lerde çalı tırılamaz.

Küçükler ve **kadınlar** ile bedeni ve ruhi yetersizli i olanlar **çalı ma artları bakımından özel olarak korunurlar..."** hükmüne,

"Yönetmelikler" ba lıklı 124. maddesinde ise; "Cumhurba kanı, bakanlıklar ve kamu tüzelki ileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve Cumhurba kanlı ı kararnamelerinin uygulanmasını sa lamak üzere ve bunlara aykırı olmamak artıyla yönetmelikler çıkarabilirler." hükmüne yer verilmi tir.

1739 sayılı Milli E itim Temel Kanunu'nun "Ö retmenlerin bölge hizmeti" ba lıklı 46. maddesinde; ö retmenlikte yurdun çe itli bölgelerinde görev yapmanın esas oldu u, hizmet bölgeleri ve ihtiyaçlara göre bu bölgelerarası yer de i tirme esaslarının yönetmelikle düzenlenece i ifade edilmi tir.

652 sayılı Özel Barınma Hizmeti Veren Kurumlar ve Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 37. maddesinin 4. fıkrasında; ö retmenlerin yer de i tirme suretiyle atamalarında uyulacak temel ilkeler, özür grupları, hizmet bölgeleri ve

alanları, hizmet puanı ve diğer hususlara ilişkin usûl ve esasların yönetmelikle belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin; "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinde; "(1) Bu Yönetmelikte geçen;

1) (Değişik:RG-19/6/2020-31160) Hizmet puanı: Hizmet alanları bakımından bu Yönetmelikte belirlenen puanlardan görev yapılan her bir hizmet alanı için öngörülen puanın o hizmet alanındaki çalışmaya süresi ile çarpımı sonucu elde edilen değerlerin toplamı ile 40'inci maddede belirtilen etkinliklere başlı olarak verilen puanı, ifade eder." hükmü,

"Hizmet puanları" başlıklı 40. maddesinde; "....

(4) (Değişik:RG-19/6/2020-31160) Yatılı ve/veya pansiyonlu eğitim kurumlarında belletici olarak görevlendirilen kadın öğretmenlerin hizmet puanlarına bu kapsamda fiilen görev yaptıkları her ay için 2, erkek öğretmenlerin hizmet puanlarına ise bu kapsamda fiilen görev yaptıkları her ay için 1 puan eklenir." hükmü bulunmaktadır.

2577 sayılı **Dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesi, 2. fıkrasında**, idari işlemi uygulanması hâlinde giderilmesi güç veya olanaksız zararların doğması ve idari işlemi açıkça hukuka aykırı olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verileceği kuralı yer almıştır.

HUKUK DEĞERLENDİRME:

Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin; "Hizmet puanları" başlıklı 40. maddesinin, 19/06/2020 günlü Yönetmelik ile değişik 4. fıkrasının iptali istemi yönünden;

Dava konusu düzenleme uyarınca, belletici olarak görev yapan öğretmenlere ek hizmet puanı verileceği, ancak bu görevi yapan erkek ve kadın öğretmenlere verilecek ek hizmet puanlarının, cinsiyetlerine göre farklılık içerdiği görülmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği hükümlerine göre; öğretmenlerin isteğe bağlı yer değiştirmeleri, zorunlu çalışmaya yükümlülüğüne bağlı yer değiştirmeleri ile ihtiyaç ve norm fazlası olan öğretmenlerin belirlenmesinin ve buna bağlı olarak da yer değiştirme işlemlerinin **hizmet puanına göre yapıldığı anlaşılmakta olup;** hizmet puanı hesaplanırken "hizmet süresinin" esas alınacağı, bunun yanı sıra, öğretmenin akademik çalışmaları, başarıları, öğretmenlik mesleğinin gelişimine yönelik faaliyetleri, yatılı eğitim kurumlarında belletici olarak görev yapması gibi hususlara da yönetmelikte belirtilen nispette ilave hizmet puanı verileceği öngörülmüştür.

Buna göre; öğretmenlerin elde edecekleri hizmet puanında esas alınacak temel unsur, "hizmet bölgelerinde görev yaptıkları süre" olmakla birlikte, yatılı ve/veya pansiyonlu eğitim kurumlarında belletici olarak görevlendirilen öğretmenlere, yapılmış olan hizmetin özelliği, ağırlığı ve niteliği dikkate alınarak ek hizmet puanı verilmesinde kamu yararı ve hizmet gereklerine aykırı bir yön bulunmamaktadır. Ancak, bu kapsamda verilecek ek hizmet puanının, görev yapan öğretmenin, cinsiyetine göre farklılık arz etmesi hususu, etiklik ilkesi kapsamında incelenmelidir.

Anayasa'nın 10. maddesinde öngörülen "*Kanun önünde e itlik ilkesi*", hukuksal durumları aynı olanlar için söz konusudur. Bu ilke ile eylemli de il, hukuksal e itlik öngörümü tür. E itlik ilkesinin amacı, aynı durumda bulunan ki ilerinin kanunlar kar ısında aynı i leme ba lı tutulmalarını sa lamak, ayırım yapılmasını ve ayrıcalık tanınmasını önlemektir. Bu ilkeyle, aynı durumda bulunan kimi ki i ve topluluklara ayrı kurallar uygulanarak yasa kar ısında e itli in çi nenmesi yasaklanmı tır.

Ayrımcılık, nesnel ve makul bir gerekçe olmaksızın, konuyla ilgili olarak benzer durumda olan ki ilere farklı muamelede bulunulmasıdır. Aynı durumdaki ki ilere farklı muamele, me ru bir amaca dayalı olmadı nda ve izlenen yol ile varılmaya çalı ılan hedef arasında makul bir orantı bulunmadı nda ayrımcılık ortaya çıkmaktadır.

Bu itibarla; kanunların uygulayıcısı olan idarelerce yapılan düzenlemeler ile **yasal bir temele ve hukuki bir sebebe dayanılmaksızın**, aynı durum ve hukuki ko ullarda görev yapan personelin bir kısmı lehine avantajlı uygulamalar getirilirken, bu uygulamaların di er bir kısım personel için aleyhe sonuç do urmasının, e itlik ve e it muamele ilkelerine aykırılık olu turması bir yana, çalı ma barı nı bozaca ı da açıktır.

Bu açıklamalar ı ında dava konusu uyu mazlık incelendi inde; e it artlarda görev yapan kadın ve erkek ö retmenlere farklı hizmet puanı verilmesinin yasal bir dayana ı olmadı ı gibi, belletici olarak görev yapan kadın ö retmenlere verilecek hizmet puanının daha fazla olmasının, hizmet puanına dayalı atanma talepleri dikkate alınırken erkek ö retmenlerin aleyhine sonuç do uraca ı dikkate alındı nda, anılan kuralın yukarıda belirtilen Anayasanın ilgili maddelerine aykırılık te kil edece i de ku kusuzdur.

Yine Anayasa'nın 50. maddesinde, *küçüklerin, kadınların ve bedeni ve ruhi yetersizli i olanlar çalı ma artları bakımından özel olarak korunaca ı belirtilmi ise de*; ö retmen olarak çalı an kadın ö retmenlerden belletmenlik görevi yapanların çalı ma artları bakımından imtiyaz tanınmasını gerektiren bir durum olmadı ı açıktır.

Dava konusu düzenlemenin belletmenlik görevine ili kin oldu u ve bu görevin kadın ve erkek ö retmenler tarafından e it artlarda yürütüldü ü dikkate alındı nda, belletmenlik görevi yapan kadın ö retmenlerin özel olarak korunmasını gerektiren bir durum bulunmadı ı kanaatine varılmı tır.

Bu durumda, dava konusu düzenleme ile yatılı ve/veya pansiyonlu e itim kurumlarında belletici olarak görevlendirilen ö retmenlere, bu hizmetlerin kar ılı nda ek hizmet puanı verilmesinde hukuka aykırılık bulunmamakla birlikte, yukarıda yapılan açıklamalar uyarınca, belletici olarak görev yapan **kadın ö retmenlere görev yaptıkları her ay için 2, erkek ö retmenlere görev yaptıkları her ay için 1 puan** verilmesinin e itlik ilkesine ve üst hukuk normlarına aykırılık te kil etti i sonucuna varılmı tır.

Dava konusu bireysel i leme yönelik olarak;

Davacı tarafından, belletici görevi kar ılı nda kendisine de kadın ö retmenlerle aynı hizmet puanının verilmesi talebiyle yapılan ba vurunun reddine ili kin i leminin dayana ı olan Yönetmelik hükmü hukuka aykırı bulundu undan, söz konusu düzenlemeye dayanılarak tesis edilen bireysel i lemde de hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 6352 sayılı Kanun ile de i ik 27. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen ko ulların birlikte gerçekte i i anlaşıldı ından;

1. 17/04/2015 günlü, 29329 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî E itim Bakanlığı Ö retmen Atama ve Yer De i tirme Yönetmeli i'nin, 19/06/2020 günlü, 31160 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ile de i ik "Hizmet puanları" ba lıklı 40. maddesinin 4. fıkrasının ve bu düzenlemeye dayalı olarak tesis edilen bireysel i lemin **YÜRÜTÜLMES N N DURDURULMASINA;**

2. Bu kararın tebli ini izleyen günden itibaren **yedi (7) gün** içinde Danı tay dari Dava Daireleri Kuruluna itiraz yolu açık olmak üzere, **19/11/2024** tarihinde **oybirli iyle** karar verildi.

Ba kan

Üye

Üye

Üye

Üye

